

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0146-222
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка
ID ОП у ЄДЕБО	55
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Середня освіта (Географія) та красзнавчо-туристична робота, другий (магістерський), 01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://www.cuspu.edu.ua/images/files-2019/11/VS_geogr_kr-tur_robota_samoocin.pdf
Посилання на звіт експертної групи	file:///N:/Users/SVETA/Desktop/ГЕР/5.%20ЦДПУ_1.pdf

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	01 Освіта / Педагогіка
Дата засідання	19.12.2019 р.
№ протоколу	№ 34
Доповідач	Литовченко С.В.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<x> відсутні

Обґрунтування:

Підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.
---

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	Цілі та мета ОП чітко сформульовані та відповідають місії та стратегії ЦДПУ ім. В.Винниченка, що спрямовані на підготовку висококваліфікованого, конкурентноздатного педагогічного працівника. Освітня політика університету в цілому та природничого географічного факультету зокрема, формується з урахуванням побажань і потреб стейкхолдерів. Зазначена програма є єдиною ОП в регіоні за цим напрямом. Визначені в ОП програмні результати навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій (НРК) до восьмого кваліфікаційного рівня згідно	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		Закону України «Про вищу освіту» (ст. 5). Серед слабких сторін - недостатня участь роботодавців у освітньому процесі.		
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	Обсяг кредитів становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до освітньопрофесійних програм другого (магістерського) освітнього рівня вищої освіти. Детальне ознайомлення з освітніми компонентами ОП, структурно-логічною схемою дало змогу встановити, що вони відповідають предметній області спеціальності 01 Освіта/Педагогіка 014 Середня освіта (Географія) та спрямовані на розвиток та формування визначених ОП загальних та фахових компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, засвоєння практичних знань, умінь та навичок. Можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами ВО відображаються та регламентуються внутрішніми документами ЦДПУ, а саме: «Положенням про організацію освітнього процесу» та «Тимчасовим положенням про порядок реалізації студентами	В	Відсутні дисципліни, що забезпечують підвищення рівня володіння іноземною мовою за фаховим спрямуванням. Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		права на вільний вибір навчальних дисциплін» (2016 рік). Слабкі сторони: здобувачі ВО формально та фактично обмежені у можливості вибору дисциплін, що потребує вдосконалення цього механізму. ЗВО доцільно скоригувати відповідність обсягу кредитів освітніх компонентів у навчальному плані та ОП. ОП передбачено вибір одного з двох блоків вибіркового дисциплін за спеціалізацією. Більша частина дисциплін обох блоків майже ідентична. Процедура обрання вибіркового дисциплін є занадто негнучкою. Рекомендовано обсяг дисциплін привести до рівня цілих кредитів.		
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	Правила прийому на навчання на ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЦДПУ. Програми вступного фахового випробування та додаткового фахового вступного випробування є у вільному доступі. Вони розробляються кафедрою географії та геоекології, схвалюються методичною комісією та Вченою радою факультету, Вченою	В	Недосконалий механізм реалізації академічної мобільності. Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		радою університету. Під час визначення результатів конкурсу зазначені TOEFL, IELTS, Cambridge English Language Assesment (не нижче рівня B2 загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Академічна мобільність не реалізується в повному обсязі, тому рекомендовано посилити та активізувати академічну мобільність в рамках даної ОП.		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	Наведенні в самоаналізі форми та методи навчання і викладання забезпечують формування програмних результатів навчання, заявлених в ОП.В університеті застосовано інноваційний підхід до забезпечення освітнього процесу із використанням сучасних інтернет платформ, зокрема Moodle, Wiki та Хмарка, що дозволяє студентам отримати повний комплекс методичних матеріалів для відповідних навчальних дисциплін. Однак, під час перевірки наповнення вказаних баз, було виявлено, що не всі методичні матеріали за дисциплінами ОП викладено на зазначених сайтах. На офіційному сайті ЦДПУ створено спеціальний розділ «Магістр».	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		Стимулювання наукової роботи студентів забезпечується отриманням додаткових балів під час семестрового рейтингування студентів для призначення стипендії. Рекомендовано посилити міжнародно-наукову діяльність із залученням студентів, а також підвищити публікативну активність у виданнях, що індексуються наукометричними базами Scopus та Web of Science. Активізувати участі студентів у програмах міжнародного обміну.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A	Прозорість і зрозумілість запроваджених в ЦДПУ контрольних заходів для здобувачів вищої освіти забезпечується низкою нормативних документів, затверджених, оприлюднених та обговорених за участі усіх учасників освітнього процесу. Інформація про дату, час і місце проведення заліків та екзаменів оприлюднюється вчасно, про що повідомили здобувачі під час опитування. Результати моніторингу опитування студентів відображають високу обізнаність студентів в питаннях академічної доброчесності. Відзначається деяке	B	Відсутній дієвий механізм перевірки магістерських робіт щодо запобігання академічного плагіату. Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>незадоволення студентами процедурою та результатами перевірки, оскільки виявляється велика кількість збігів через наявність у роботах великої кількості географічних назв та термінів. У ЗВО щорічно проводиться письмове анкетування студентів щодо якості освітнього процесу, політики академічної доброчесності, навчально-методичного забезпечення та соціальних питань.</p>		
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p>	<p>В</p>	<p>Переважна більшість викладачів ОП є авторитетними професіоналами-практиками з великим досвідом викладання педагогічних і фахових дисциплін у закладах вищої освіти, які поєднують педагогічну та наукову діяльність. Викладачі кафедри проходять підвищення кваліфікації в освітньо-наукових установах в Україні та за кордоном, з якими ЦДПУ має угоди. Рекомендовано підвищити публікативну активність викладачів у міжнародних наукових виданнях та у виданнях, що індексуються загальновизнаними рейтинговими базами даних, а також активізувати їх залучення до</p>	<p>В</p>	<p>Не передбачено залучення роботодавців до проведення теоретичних та практичних занять.</p> <p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p>

		міжнародних стажувань. Роботодавці засвідчили, що вони не долучаються до проведення теоретичних та практичних занять.		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам щодо реалізації ОП. Інфраструктура, обладнання та навчально-методичне забезпечення є достатнім для досягнення передбачених програмою цілей. Університет має власну бібліотеку, в якій наявні читальні зали на 360 місць. Бібліотечний фонд має достатнє забезпечення для реалізації цієї освітньої програми. Викладачі та студенти мають доступ до новітніх, у тому числі, англomовних публікацій, відповідних до змісту програми. Наявний вільний доступ до електронних бібліотек та інших інформаційних ресурсів, актуальних для програми. В ЗВО працює Психологічний центр ЦДПУ, куди студент може звернутися за психологічною допомогою. ЗВО проводило курси надання первинної медичної допомоги спільно з представництвом Червоного Хеста в Україні для отримання	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>студентами та викладачами навичок з реагування на надзвичайні ситуації природного та техногенного характеру. Здобувачі даної ОП проводять заняття на 1-2 поверхах будівлі без ліфту, зі сходами, не обладнаними для пересування осіб на інвалідних візках. Серед здобувачів немає осіб з особливими освітніми потребами. В університеті створено достатні умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Зокрема, прийнято положення порядку супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Рекомендовано включити до складу кафедри навчальну лабораторію методики викладання географічних дисциплін. Рекомендовано створити в ЦДПУ Наукове товариство студентів та аспірантів.</p>		
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	В	<p>В ЗВО затверджене та оприлюднене на офіційному веб-сайті Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти, яке передбачає моніторинг та перегляд ОП. Останній перегляд ОП відбувся в травні 2018 року,</p>	В	<p>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</p>

		що зазначено в документі ОП і підтверджено робочою групою та гарантом ОП під час зустрічі. Викладачі кафедри географії та геоекології постійно співпрацюють з Інститутом післядипломної освіти імені Василя Сухомлинського, тому мають змогу слідкувати за кар'єрним шляхом випускників, спілкуватися з випускниками ОП під час курсів підвищення кваліфікації, шкільних географічних олімпіад та турнірів. Рекомендовано запровадити постійний внутрішній аудит системи управління якістю освіти з представленням відповідних звітів та їх оприлюдненням на сайті ЗВО.		
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	Визначені і оприлюднені чіткі та зрозумілі правила та процедури щодо організації освітнього процесу, які зафіксовані у відповідних положеннях: внутрішнє забезпечення якості освіти; критерії оцінювання знань студентів; академічну доброчесність; самостійну роботу студентів; порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; практику студентів; рейтингову систему оцінювання	В	Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.

		<p>знань; політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій та ін. Статут ЦДПУ, всі положення та інші документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, оприлюднені на офіційному веб-сайті. Було б доцільним в подальшому оприлюднювати проект змін до ОП не пізніше, ніж за місяць до його розгляду з метою отримання пропозицій від стейкхолдерів.</p>		
<p>Критерій 10. Навчання через дослідження</p>	—	—	—	—

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Виключити дублювання дисциплін в межах вибірових блоків. Доповнити/розширити мету, особливості ОП, фахові компетентності аспектами щодо «екології». Включити до навчального плану та ОП дисципліни психолого-педагогічного спрямування («Педагогіка і психологія вищої школи», «Професійний розвиток вчителя в Новій українській школі» тощо).
2. Скоригувати відповідність обсягу кредитів освітніх компонентів у навчальному плані та ОП.
3. Внести у правила прийому інформацію щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.
4. Рекомендується ввести навчальні дисципліни, що викладаються англійською мовою.
5. Механізми обрання здобувачами ВО вибірових дисциплін зробити більш гнучкими (ОП передбачено вибір одного з двох блоків вибірових дисциплін за спеціалізацією; більша частина дисциплін обох блоків майже ідентична).
6. Передбачити необхідність залучення студентів до міжнародної наукової діяльності, участі у роботі міжнародних професійних товариств та організацій, а також програмах міжнародної академічної мобільності.
7. Посилити публікаційну активність викладачів у виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами, а також активізувати їх залучення до міжнародних стажувань.
8. Підсилити участь роботодавців у освітньому процесі (залучити до викладання профільних дисциплін).
9. Оптимізувати наповнення зазначених інтернет ресурсів; передбачити представлення всіх методичних матеріалів за дисциплінами ОП на сайті.
10. Забезпечувати перевірку на плагіат усіх магістерських робіт для повноцінного функціонування системи дотримання академічної доброчесності.
11. Забезпечити дотримання норм універсального дизайну щодо доступності для осіб з ООП.
12. Рекомендується включити до складу кафедри навчальну лабораторію методики викладання географічних дисциплін; створити в ЦДПУ Наукове товариство студентів та аспірантів.
13. Запровадити постійний внутрішній аудит системи управління якістю освіти з представленням відповідних звітів та їх оприлюдненням на сайті ЗВО.
14. В подальшому оприлюднювати проект змін до ОП не пізніше, ніж за місяць до його розгляду з метою отримання пропозицій від стейкхолдерів.
15. Опублікувати на веб-сайті ЗВО рейтинг викладачів, керуватись принципом студентоцентрованого підходу при виборі аудиторій для навчання, залучати експертів, професіоналів, роботодавців для проведення аудиторних занять.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<x> акредитацію ОП

◇ умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◇ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

Ніна ТАРАСЕНКОВА